Catalunya
En Comú

Informe Consell Nacional 7 d'octubre 2023

Investidura fallida a l'Estat, cap a un govern progressista

El passat 29 de setembre es va certificar allò que tothom esperava, la incapacitat del PP i de Núñez Feijóo d'articular una majoria al Congrés dels Diputats. L'escorament cap a la dreta i els pactes amb Vox han situat al PP a un espai amb molt poc marge de negociació i la majoria plurinacional ha demostrat que es pot aturar la dreta i l'extrema dreta, a les eleccions i al Congrés dels Diputats.

El debat d'Investidura, amb un desenllaç previst, ha estat més aviat un espai perquè els grups polítics llencessin discursos cap als seus votants i missatges a la interna, més que un debat clàssic d'investidura on el protagonisme ha de ser el programa de govern que presenta la candidatura presidenciable. Feijóo està més preocupat pels moviments interns que impulsen a Ayuso com a futura presidenciable que per desmarcar-se de VOX i dels seus discursos.

El nostre grup al Congrés, amb la intervenció d'Aina Vidal, ha defensat la necessitat de deixar de perdre el temps amb una investidura amb el desenllaç esperat i construir com més aviat millor un govern d'esquerres que consolidi els avenços socials assolits en la legislatura anterior amb la primera coalició de govern progressista a l'Estat. En un moment on gran part de la població passa per dificultats a l'hora d'omplir la cistella de la compra o per culpa de l'increment de les hipoteques, cal que el debat polític se centri en les solucions a la vida quotidiana i abandoni la paràlisi que suposa la tardança de disposar d'un govern amb totes les capacitats i impuls. No s'hauria de perdre més el temps per càlculs electoralistes i de dinàmiques partidistes. A les Generals del 23 de juliol es va votar diàleg, avenç i prou confrontació i a favor d'un govern de progrés que atengui la realitat plurinacional.

I això és el que ha de marcar les negociacions per conformar un nou Govern de progrés, no només consolidar els avenços aconseguits sinó avançar en tot allò pendent: la pujada dels salaris, la reducció de la jornada laboral, la garantia d'habitatge assequible o la planificació ecològica. I ningú acceptaria que la presència de partits plurinacionals conservadors es faci servir d'excusa per no ser políticament ambiciosos.

L'amnistia; següent etapa de la desjudicialització

A partir del resultat de les eleccions Generals, tant des de Sumar, com des d'En Comú Podem, s'ha fet una lectura dels resultats situant la plurinacionalitat com una qüestió central del mapa polític i territorial de l'Estat, veient en la nova composició del Congrés una oportunitat d'avançar en el reconeixement d'aquesta realitat. L'arribada de les llengües oficials al Congrés ha estat una fita important, que permet donar una visibilitat fins ara negada de la diversitat cultural i lingüística que caracteritza l'Espanya plurinacional.

Des de l'inici de les converses per a consolidar la majoria plurinacional al Congrés, el nostre espai polític ha decidit tenir un paper actiu de pont i d'aportació d'elements de diàleg i solucions. Som l'espai polític que més ha defensat des de l'inici la necessària desjudicialització de la política, quan encara ningú hi creia. En aquest sentit, és de remarcar el paper jugat per Jaume Asens, primer en les propostes per assolir els indults i la derogació del delicte de sedició i ara treballant la proposta d'Amnistia. Amb el temps, s'ha demostrat que el camí que vam definir cap a la desjudicialització era el camí encertat. Un camí que en el seu moment ni ERC ni PSC-PSOE defensaven, però que amb el temps han acabat reivindicant com a propi.

La següent etapa per la desjudicialització ha de ser l'amnistia amb el format que s'acabi acordant per tenir la major robustesa política. La feina feta fins al moment, el nostre recorregut, ens avalen per, de nou, ser un agent actiu en la recerca de la millor solució. La visita de Yolanda Díaz a Brussel·les i el paper de Jaume Asens en la negociació, mostren la voluntat de treball seriós, dialogant i propositiu que volem tenir en aquesta nova etapa. Els milers de casos oberts al voltant de l'1 d'octubre, suposen una dificultat molt important per seguir avançant en la via del diàleg i la negociació que tant hem defensat i l'amnistia, és el pas lògic i conseqüent en el marc de treball que hem impulsat fins al dia d'avui i que ha donat bons resultats. Ara bé, per convertir-la en realitat ni es pot donar per feta ni es poden posar línies vermelles.

El nostre país mereix parlar més de futur que de passat. La proposta de Resolució aprovada per ERC, JxC, amb l'abstenció de la CUP al Parlament de Catalunya situant les condicions pel referèndum com a línia vermella per la negociació a l'Estat va ser un error que dificulta la negociació.

La nostra posició i determinació és clara, cal avançar etapa a etapa, generant les condicions que facilitin la solució dialogada i democràtica a la relació entre Catalunya i Espanya. Sempre hem defensat que la millor solució ha de venir d'un nou acord polític que sigui votat per la ciutadania, però alhora defensem que no es pot avançar en el diàleg i la solució

democràtica si abans no hem assolit una situació de normalitat basada en la desjudicialització. Cal treballar en aquest marc, perquè hem vist el resultat que ha tingut sempre voler córrer i doblar l'aposta. En aquest sentit, és important que ERC i JxC deixin d'una vegada la cursa electoralista i es posin a treballar a avançar en aquest marc, alhora que el PSC i el PSOE han de fer avenços ferms per demostrar que el camí endegat cap a una amnistia sigui sòlid i efectiu. En aquesta feina estem el nostre espai polític, en la feina de treballar de forma responsable, sòlida i discreta en l'aportació de solucions.

Cap a una nova coalició progressista a l'Estat

La nostra formació ha fet un balanç molt positiu de la primera experiència de govern a l'Estat en la que hem pogut desplegar una important agenda social, econòmica i feminista que s'ha consolidat i que després de resistir-se també el PSOE reivindicava en campanya. Hem comprovat que en una coalició, tot i estar en minoria, tenim una gran capacitat d'impuls d'una agenda política transformadora que porta a importants avenços en matèria de justícia social i de drets.

Volem treballar perquè més aviat que tard es configuri un nou govern a l'Estat que doni continuïtat a l'agenda del govern anterior, que tingui capacitat per seguir conquerint drets per a la ciutadania i que acceleri en la recerca de solucions a importants reptes que tenim al davant, com la consolidació de drets i de millora de les rendes i en contra la precarietat laboral, aturar la bombolla immobiliària tant per les hipoteques com pels lloguers, fer un salt qualitatiu en les polítiques contra l'emergència climàtica i seguir avançant en la millora de serveis públics.

Davant el panorama que van deixar les eleccions municipals i autonòmiques a bona part de l'Estat i veient els governs que s'han constituït al nostre voltant com a Aragó, el País Valencià o les Illes Balears, és més evident que mai que Catalunya necessita aliances, la qual cosa fa encara més important treballar per la unitat d'acció del catalanisme transversal i per tenir un Govern a l'Estat a favor de Catalunya.

D'altra banda, el nou govern ha de tenir una agenda que doni resposta a una necessitat de reconeixement, no només simbòlic, de la plurinacionalitat i de la capacitat dels governs autonòmics d'assumir major responsabilitat des de la proximitat. Això passa, pel reconeixement cultural i lingüístic, per una banda, però també per fer passes en la transferència de competències com ara les Rodalies de Catalunya.

Catalunya, un Govern dèbil i sense rumb. Som alternativa.

En paral·lel al debat d'Investidura fallida a l'Estat, al Parlament de Catalunya s'ha celebrat el Debat de Política General al Parlament de Catalunya. Ha estat un debat que ha constatat el rumb erràtic del Govern de la Generalitat, especialment en planificació ecològica i política d'infraestructures. Demostració que ve reforçada pel fet que en 30 mesos de legislatura només s'han aprovat dues lleis a instància del Govern. Hem vist un govern que intenta vendre una acció de govern com un gran èxit quan en realitat tenim un govern de tràmit, sense model, tramitar no és governar.

Una mostra de debilitat del Govern i de la incapacitat d'actuar tot i tenir competències plenes ha estat la situació de l'educació en aquest inici del curs. És cert que ha millorat el caràcter dialogant amb el canvi de consellera, però els dèficits s'arrosseguen d'un curs a l'altre sense que apareguin les solucions necessàries. Ens hem trobat amb un inici de curs sense tenir completes les plantilles docents de molts centres, moltíssimes aules sense climatitzar i sense cap inversió de millora de confort tèrmic i amb temperatures de més de 30 graus, retard en l'arribada d'ordinadors i aules no adaptades per la digitalització, beques menjador insuficients que no es compensa amb els xecs escolars... Els recursos per l'educació inclusiva continuen sent insuficients. S'han reduït les aules d'acollida i les hores de personal de suport a NEE. I el Departament ja ha dit que no s'augmentaran aquest curs.

Davant d'aquesta debilitat i manca de rumb, el nostre Grup Parlamentari ha estat el que més ha insistit en la necessitat de disposar d'un pla per Catalunya. La necessitat de creure en les potencialitats que té el país per desenvolupar una agenda pròpia i ambiciosa. En concret hem fet una proposta que es basa en 7 pilars:

1. Un Pacte Nacional per l'Educació que reordeni el sistema i faci front assignatures pendents com la gratuïtat dels menjadors escolars, l'accés a les extraescolars, la regulació de l'ús dels mòbils o l'educació sexe-afectiva.
2. Fer que l'augment de pressupost en salut que vam assolir, el més alt de la història, serveixi realment per afrontar els reptes com la salut mental i el reforç de l'atenció primària.
3. Un pla econòmic per Catalunya, que abandoni el model dels macroprojectes i aposti per la modernització econòmica, la reindustrialització, l'electrificació i el desenvolupament d'un sector primari sostenible.

4. Fer front a l'emergència habitacional, amb l'aplicació de la Llei estatal de l'Habitatge i la regulació dels lloguers, la regulació dels lloguers de temporada i la revocació de llicències de pisos turístics, i la inversió de 1.000M€ en habitatge públic.
5. Planificació ecològica amb mesures com el desplegament de l'elèctrica pública i de comunitats energètiques, l'ampliació de la xarxa de regeneració i aprofitament de l'aigua o la limitació de creuers a les costes catalanes.
6. Avançar en drets socials, mantenint la rebaixa del transport públic l'any 2024, promoure una Cistella Bàsica de la Compra i augmentant la Renda Garantida de Ciutadania entre altres prestacions
7. Consensuar l'agenda catalana com a política de país i no de partit, constatant que un Govern PP-Vox seria negatiu per avançar en el diàleg, avançar cap a un nou pacte polític votat per la ciutadania de Catalunya, Llei d'amnistia, traspàs de Rodalies i nou sistema de finançament.

Aquests set pilars dibuixen una Catalunya que creu en si mateixa, que ambiciona una societat més justa i igualitària i que desenvolupa tots els instruments que ja té per fer-ho possible, mentre en reclama de nous, per accelerar l'agenda. Uns pilars que contrasta amb l'actitud del Govern, de reclamació constant però d'acció molt limitada. Un Govern de 33 diputats necessita entendre que ha de construir acords pel país, és l'única manera de què Aragonès pugui parlar en nom del país i no només del partit com fins ara.

L'horitzó electoral ja domina la política catalana

Queden 18 mesos perquè s'acabi la legislatura al Parlament de Catalunya, i és responsabilitat del president Aragonès donar sentit a la legislatura durant aquests mesos, ja que fins ara no n'ha tingut cap. Perquè ara mateix el Govern ha desaprofitat totes les oportunitats que ha tingut per demostrar que té un rumb clar pel país.

L'incompliment fins ara d'una part important de l'acord de pressupostos del 2023 fa que el Govern cada cop tingui menys marge per demostrar que realment aquesta no està sent una legislatura purament de tràmit. Si el Govern també és incapaç de fer una proposta pels pressupostos del 2024 estarà demostrant que ha assumit convertir-se en un govern irrellevant pel país i incapaç de marcar un rumb clar.

Municipalisme, un pla per quatre anys

Al juliol es van constituir els Ajuntaments arreu de Catalunya configurant un nou mapa polític municipal per als pròxims quatre anys. Com ja es va analitzar després de les eleccions municipals el nostre espai polític no va obtenir els resultats desitjats perdent significatives d'alcaldies com la de Barcelona, Montcada o Sant Feliu de Llobregat. A les municipals ens vam situar com la quarta força de Catalunya en vot absolut i rebent el 9% del vot a tot el país, només un 0,5% menys que el 2019.

En canvi, després d'una dècada a l'oposició tornem a formar part del Govern de la Diputació presidint les àrees de Cultura i de Canvi Climàtic i Transició Energètica, a banda de Salut Pública i de Participació. Unes competències que no només ens han de permetre innovar en les polítiques públiques sinó també cooperar en l'extensió territorial i municipal. De la mateixa manera la continuïtat al govern a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (tot i no presidir-lo) liderant Acció Climàtica i l'Agenda Estratègica Metropolitana, afavorirà les polítiques ecologistes de les 36 ciutats metropolitanes i contribuirà a precisar estratègies de creixement institucional en l'horitzó de 2027. Un dels encàrrecs a realitzar, serà la de crear una xarxa potent amb relació a les polítiques d'energia, clima, ecologia i mobilitat que inclogui Diputació-AMB-partit (sectorial) capaç d'imaginar una nova Agenda Climàtica i Urbana.

Un cop constituïts els Ajuntaments, toca demostrar allà on governem que som capaces de desenvolupar la nostra agenda d'esquerres, ecologista i feminista, des del municipalisme com hem demostrat fins al dia d'avui, i allà on estem a l'oposició desenvolupar-la amb responsabilitat alhora que construint una alternativa per d'aquí a quatre anys.

Cal treballar en la mirada posada en el dia a dia, en allò que necessiten els veïns i veïnes de cadascun dels municipis, però també, com a força municipalista cal fer una feina específica de reforç i millora de la nostra proposta electoral i política l'any 2027. En aquest sentit, els grups de la Diputació i l'AMB s'han reforçat per a més de desenvolupar tasques vinculades a la dinàmica de la mateixa institució puguin donar un suport específic als grups municipals i a les organitzacions en termes d'estratègia política i comunicativa.

Reforçar Catalunya en Comú i apostar per Sumar

El nostre espai polític a Catalunya està consolidat, els comuns apareixem com un espai amb una proposta política pròpia i reconeixible. Queda camí per córrer en el reforç organitzatiu per fer créixer l'espai, però avui tenim

una presència territorial cada cop més consolidada i engranada. Tot i les dificultats que ha suposat haver d'estructurar una organització política enmig d'un període de convocatòries electorals constants, el desplegament d'En Comú Podem i en un context on també la pandèmia ha dificultat el treball organitzatiu, Catalunya en Comú avui es troba en un bon moment per continuar avançant i millorar la seva presència organitzativa i el seu debat polític i democràtic intern.

Volem fer créixer el nostre espai polític, sent referent i implicant més enllà de l'univers de gent que avui participa en l'espai i interpel·lant com a mínim a tot el nostre electorat de les diferents conteses electorals. A la vegada volem avançar cap a la generació d'espais més estables de debat i de construcció col·lectiva del nostre espai per avançar també en la consolidació del projecte a tota Catalunya, amb una major implicació de les bases. L'organització s'ha de seguir reforçant, perquè tenim el convenciment que una organització més forta és més capaç de generar dinàmiques de debat polític que enriqueixin la proposta política que oferim a la ciutadania. Això cal fer-ho aprenent de l'experiència dels darrers anys, però sobretot pensant en el futur, perquè totes les persones que formen part del nostre espai polític trobin els espais adients per al debat d'idees i la configuració de propostes.

En aquest sentit, també és important per nosaltres la consolidació de Sumar com a espai de referència en l'àmbit de l'Estat. La precipitació de les eleccions generals va provocar que es precipités també el procés endegat d'escolta activa en la construcció de Sumar, però ara és el moment que aquest espai es consolidi. Des de Catalunya en Comú apostem per la consolidació d'aquest espai i hi col·laborem amb el convenciment que és una aposta estratègica perquè les idees polítiques de l'esquerra, feministes i ecologistes tinguin un instrument polític per a tenir més força en el debat públic. Catalunya en Comú està compromesa amb la consolidació i creixement d'aquest espai, sempre des de la nostra autonomia política i organitzativa.

Europa, contrarestar els atacs de la dreta

A Europa, cal continuar defensant el *Green Deal* davant dels atacs de la dreta. En els darrers mesos, hem vist com el Partit Popular Europeu, de la mà de l'extrema dreta, estan intentant frenar peces legislatives centrals del *Green Deal* com la nova llei de restauració de la natura. Alhora, l'acord per posposar el nou sistema d'estàndard d'emissions dels cotxes al Consell és una pèssima notícia que cal denunciar. Des d'En Comú Podem seguirem

treballant per accelerar la transició ecològica a Europa enfront dels atacs de la dreta.

A la vegada, denunciem un cop més la política migratòria i d'asil d'Europa, amb els greus fets que estan succeint a Lampedusa i els nous acords de la UE amb Tunísia. Seguirem reclamant una política migratòria i de refugi que posi els drets humans al centre, i denunciem la deriva que està prenent les negociacions al voltant del nou pacte europeu d'immigració i refugi.

ACORDS

- Seguir treballant per l'Agenda Catalana i per una proposta d'Amnistia com una etapa necessària en el camí de la desjudicialització i el diàleg i la votació d'un nou pacte polític entre Catalunya i Espanya.
- Fer valer els nostres vots per promoure la constitució d'una nova coalició progressista a l'Estat que empenyi per defensar l'agenda transformadora i social endegada en el govern anterior i impulsar noves reformes per seguir avançant cap a la reducció de les desigualtats de renda, una societat més feminista i unes polítiques més valentes davant l'emergència climàtica.
- Intensificar la difusió cap a la ciutadania de la nostra agenda per Catalunya, del nostre model de país. Acostar les propostes que estem fent per mostrar la utilitat de la nostra força política i la nostra capacitat d'influència parlamentària.
- Si arriba el moment, seure a escoltar la proposta de pressupostos del Govern de la Generalitat pel 2024, però tenint clar que si no és una proposta ambiciosa i persisteixen els incompliments del 2023 no podrem arribar a acords.
- Treballar a favor de construir les aliances que Catalunya necessita aliances des de dos vessants: la unitat d'acció del catalanisme transversal i l'aposta per un Govern a l'Estat a favor de Catalunya.
- Apostar per reforçar les estructures municipals, donant suport organitzatiu però també de caràcter tècnic i estratègic per començar a preparar-nos per les pròximes eleccions municipals per guanyar presència i governs. Així com obrir-nos com a espai polític, sense rigideses, escoltant als moviments i noves tendències que hi ha en la societat per captar el pols actual i oxigenar-nos com a espai polític. L'objectiu ha de ser créixer sense perdre els principis.

- Reforçar Catalunya en Comú per créixer organitzativament, eixamplant el nostre espai polític en un procés que ens ajudi a la vegada a reforçar el nostre debat polític.
- Apostar per la consolidació de Sumar en l'àmbit estatal, participant activament en el seu desplegament, consolidant-nos com espai de referència a Catalunya i aportant, des de la nostra autonomia, tota la nostra experiència política i capacitat organitzativa.